

Paimen~Sanomat

Oulun ortodoksisen hiippakunnan seurakuntien tiedotuslehti

Toukokuu 2010 Nro 3 (168)

Helluntai

Hänen pyhyytensä ekumeeninen patriarkka Bartolomeos on Ortodoksisten kirkkopäivien kunniavierana 11.-13.6.2010.
Valokuva: Nikolaos Manginas.

**Tässä
numerossa:**

s. 4
Patriarkka
Bartolomeos

s. 5
Kirkko on
lähetystyötä

s. 6
Serbia kirkollisena
matkakohteena

s. 7
Tellervo Manulle
tunnustuspalkinto

Esipaimenen sana Lähdetään Kirkkopäiville!

Ortodoksit ja kirkkomme ystävät kokoontuvat kesäkuun toisena viikonvaihteena Joensuuhun Kirkkopäiville. Kolmipäiväisen yhteentulon teemana on Kirkko – luomakunnan toivo. Yhdessä uuteen kesään heränneen Jumalan luonnon kanssa kiitämme ja ylistämme Kristusta, kaiken Luoja ja lahjoittajaa niin jälleen koittaneesta kesästä, luonnosta kuin koko luomakunnasta. Kiitosrukousta kohotamme monissa jumalanpalveluksissa ja rukoushetkissä. Luomakunnan merkitystä ortodoksisen uskonnäkemyksen mukaan valotetaan päivien monissa luentotilaisuuksissa. Juhlamme kunniavieras, Konstantinopolin ekumeeninen patriarkka Bartolomeos, puhuu hänkin päivien teemasta. Myös ortodoksinen kirkkolaulu on vahvasti mukana juhlien ohjelmassa.

Ortodoksien yhteiselle kokoontumisella suurjuhlien merkeissä on maassamme pitkä historia. Ennen sotia kokoonnuttiin yhteisille laulupäiville Laatokan Valamoon. Sotien jälkeen ns. pitäjäjuhlakokosivat sankoin joukon menetetyt Karjalan siirtoväkeä tapaamaan sukulaisia, entisiä naapureita ja ystäviä Karjalan muistoissa. Nyt vanhemman siirtoväen siirryttyä tuonilmaisiiin on pitäjäjuhljen suosio hiipunut. Luostareiden jälleenrakentamisen vuosina järjestettiin niin Valamossa kuin Lintulassa pyhiinvaellusjuhlia.

Praasniekkajuhlien pito virisi uudelleen Ilomantsin Hattuvaarassa vanhastaan vietyä Petrusta ja 1960-luvun puolessa välin elvytetystä Pogostan Iljanpäivistä. Ilomantsista praasniekkajuhlien pito levisi koko kirkkokuntaan. Tänään praasniekkajuhla on kirkollinen kulttuurijuhla ja tärkeää on, ettei niihin osallistumisen kynnys ole noussut korkeaksi. Seurakuntien sisäpiiriväen lisäksi myös ulkopuoliset ja asiasta kiinnostuneet ovat uskaltaneet mukaan praasniekkajuhliin. Kirkon juhlaperinteen toteuttaminen on sopeutunut hyvin ympäröivän maailman kulloisenkin tarpeen mukaan.

Määrävuosina on kirkkokunnassa kokoonnuttu erityisiin suurjuhliin. Nyt on Joensuun kirkkopäivien vuoro.

On tärkeää, että me ortodoksit kokoonnumme aika-ajoin yhteen suurempiin yhteisiin tilaisuuksiin. Monet Suomen ortodokseista elävät kaukana uskonveljistään ja -sisaristaan. Monet ovat myös perheessään ainoita ortodokseja. Useilla on vain harvoin mahdollisuus osallistua yhteiseen jumalanpalvelukseen omassa kirkossa tai tsasounassa. Kaipaamme uskon yhteyttä, keskustelua ja pohdintaa uskomme ja kirkkomme asioista, kaipaamme toistemme seuraa. Näin yhteen kokoontuminen virkistää meitä niin hengellisesti kuin henkisesti.

Joensuun kirkkopäivien hyväksi on jo kauan tehty runsaasti valmistavaa työtä. Pyhän Johannes Krysostomoksen pääsiäissaarna lainaten voimme lausua: ”Pöytä on katettu... Nauttikaa kaikki näistä uskon pidoista.” Kirkkomme jumalanpalveluksissa muistelemme rukouksissa hengellistä päämiestämme patriarkka Bartolomeosta. Nyt hän johtaa kirkkopäivien juhla-liturgiaa. Pyhää ehtoollisen sakramenttia esille tuotaessa hän kehoittaa sekä lausuu meille: ”Jumalan pelvossa, uskossa ja rakkaudessa lähestykää.”

Panteleimon
Metropoliitta Panteleimon

A word from the Bishop

The gathering of Finnish Orthodox Church on June 11th-13th 2010

The nationwide gathering of Finnish Orthodox Church “kirkkopäivät” is organized on June 11th-13th 2010 in the city of Joensuu in eastern part of Finland. The Honoured Guest of the orthodox gathering is His All Holiness Ecumenical Patriarch of Constantinople Bartholomew I. The theme of the event is “Church -the Hope of Creation”.

I am encouraging you to join us in “Kirkkopäivät”. It will be one of the biggest events organized by the Finnish Orthodox Church this millenium. You are most welcome.

For further information see page 12 (last page)

Vanhan ortodoksisen seurakuntasalin tarina päättyi Rovaniemellä kirpputoriin ja myyjäisiin

Tuokiokuvia Rovaniemen seurakuntasalin kirpputorilta. Valokuvat: Seppo Mitrunen.

Sodan jälkeen rakennettu kirkon pihapiirissä Rovaniemellä oleva seurakuntasali saa väistyä homeongelmien vuoksi uuden Petsamo-salin tieltä. Seurakuntaa hyvin palvellut ja monille ortodokseille rakkaaksi tullut talo nousi vielä kerran näyttävästi esille, kun lauantaina 17.4. vuosikymmenien aikana kertynyt tavara myytiin pois. Myytävänä oli myös seurakuntalaisilta saatua lahjoitustavaraa sekä metropoliitta *Panteleimonin* lahjoittamaa esineistöä. Myyjäisistä saatava tuotto käytetään uuden Petsamo-salin rakennusrahastoon.

Myyjäistapahtumaa oli paikallislehdissä edeltä

käsin hyvin markkinoitu ja se keräsi satoja kiinnostuneita kävijöitä ortodoksiselle kirkolle. Myyjäisten yhteydessä kirkko oli koko ajan avoinna tutustumista ja keskustelua varten. Vierailijat saivat lisäksi nauttia kahvia ja teetä kotona leivotun pullan kera myyjäiskahviossa.

Uuden seurakuntasalin rakentaminen aloitetaan keväällä. Seurakuntasali nimitään Petsamo-saliksi, jolla halutaan viitata seurakunnan historiallisiin juuriin. Uudesta seurakuntasalista on tarkoitus kehittää koko pohjoisen ortodoksisuuden kulttuurikeskus.

Inkeri Peuna

Valkeus on Isä, Valkeus on Sana, Valkeus on myös Pyhä Henki, joka lähetettiin apostoleille tulisten kielten muodossa ja jonka kautta koko maailma oppi kunnioittamaan Pyhää Kolminaisuutta. (Helluntain eksapostilario)

Pyhä Henki tekee kaiken eläväksi sanan syvimmissä merkityksessä. Se antaa elämäämme valon, ilmaisee elämän tarkoituksen ja osoittaa sille suunnan. Elämä ilman Hengen läsnäoloa jäisi tyhjäksi ja vaille tarkoitusta.

Jo Raamatun luomiskertomuksessa mainitaan, miten Jumala luodessaan ihmisen puhalsi häneen elämän henkähäksen (1. Moos 2:7). Tuo henkäys ei ollut vain tuulen huminaa, vaan se oli lähtöisin Jumalasta: Jumala puhalsi ihmiseen omaa henkeään, jotta ihmisestä tulisi elävä olento. Henkäyksellään Jumala liitti ihmisen ikuisesti yhteyteensä. Näin ollen ihmisestä tuli Jumalan kuva, hänen kaltaisuutensa ikoni. Se avasi ihmiselle mahdollisuuden elää todellista ja täyttä elämää.

Jumala solmi Paratiisissa liiton ihmisen kanssa. Kun ihminen ylpeydessään etäännytti Jumalasta, ei Jumala hylännyt ihmistä, vaan kulki hänen rinnallaan ja kutsui häntä uudelleen luokseen Pyhän Hengen välityksellä. Vaikka ihminen rikkoi monin tavoin Jumalan ja ihmisen välistä liittoa, piti Jumala Henkensä voimalla ihmiselle tien avoimena luokseen.

Ihminen ei kuitenkaan kyennyt kulkemaan tuota tietä pitkin Jumalan luo, vaan Jumalan joutui laskeutumaan samaa tietä ihmisen luo. Ihmiselle tuon tie kulkeminen olisi ollut kohoamista, Jumalalle se oli alas laskeutumisen ja itsensä tyhjentämisen tie. Jumala kutsui Kristuksessa oman luotunsa takaisin luokseen.

Kaste - uusi elämä

Jumala solmi Kristuksessa uuden liiton ihmisen kanssa. Tulemme osallisiksi tuosta uudesta liitosta ja uudesta elämästä pyhässä kasteessa, jonka sinetöijänä ja vahvistajana on Pyhä Henki. Kaste on meille tie siihen samaan Jumalan ja ihmisen väliseen suhteeseen, joka vallitsi Paratiisissa. Kaste vapauttaa meidät kuoleman ja pahan voimien vallasta. Noiden voimien läsnäolo ei aina ilmene aggressiivisena pahuutena, vaan usein sisäisenä tyhjiytenä, tarkoituksettomuutena ja materiakeskeytyksenä. Hengen vapaus ei ole holtittomuutta, joka orjuuttaa ihmistä, vaan vapautta nähdä koko olemassaolo Jumalan,

Pyhä Henki – kaiken elävöittäjä

Pyhän Kolminaisuuden ikoni Oulun katedraalissa. Valokuva: Paimensanomien.

ihmisen ja maailman välisenä suhteena. Se on uutta elämää, jonka perimmäinen merkitys ja sisältö avautuvat pyhässä kirkossa.

Elämää Pyhässä Hengessä

Uudessa elämässä täytyy myös pysyä kiinni. Kasteessa solmittu Jumalan ja ihmisen välinen uusi liitto vahvistetaan joka kerta osallistuessamme suureen lahjaan, pyhään ehtooliseen, Kristuksen ruumiin ja veren mysteerioon. Siitä osallistuminen yhdistää meidät jäseniksi Kristuksen ruumiiseen eli kirkkoon. Kun yhdistymme Kristukseen, yhdistymme myös

toinen toisiimme. Se tekee kirkosta Pyhän Kolminaisuuden, eri persoonien rakkauden ja vuorovaikutuksen, ikonin.

Ehtoollinen, eukaristia, on sekä pelastuksen tie että pelastus itsessään. Jos osallistumme siihen hengessä ja totuudessa, se enentää meissä Pyhän Hengen armolahjoja, joista tärkein on rakkaus. Pyhän Hengen toiminta ei ilmene niinkään hurmoksena ja ekstaattisena kokemuksena, vaan syvänä rauhana ja rakkautena. Jos rakastamme Jumalaa ja lähimmäisiämme, silloin kannamme Pyhä Henkeä itsessämme.

Joka kerta osallistuessamme eukaristiasta koemme

sitä samaa iloa kuin apostolit ensimmäisenä helluntaina. Tämä ilon ja ykseyden kokemus Pyhässä Hengessä tekee kirkon elämän jatkuvaksi helluntaiksi. Pyhän Hengen läsnäolon kokemus saa meidät laulamaan jokaisen liturgian lopussa helluntain hymniä:

Me näimme totisen valkeuden, otimme vastaan taivaallisen Hengen, löysimme totisen uskon, kumarramme jakaantumaton Kolminaisuutta, sillä hän on meidät pelastanut.

Marko Patronen

Paastolahjana Kenian lapsille 12 700 euroa

Kirkon suuren paaston keräys tuotti tänä vuonna yli 12 700 euroa. Keräyksen tuotolla annetaan ruoka-apua kuivuudesta ja ruokapulasta kärsivän Loberen ortodoksisen yhteisön lapsille ja tuetaan heidän koulunkäyntiään.

Paastolahjalla tarjotaan Loberen koulun 350 oppilaalle lämmin ruoka päivässä yhden

vuoden ajan. Loberen peruskoulu rakennettiin Ortodoksisen Lähetysten kehitysyhteistyöprojektina vuonna 1982. Koulun vieressä on Kristuksen syntymälle pyhitetty kirkko, jossa kokoontuu aktiivinen seurakunta.

Keniaassa kouluruokailu on usein lapsille päivän ainoa ateria. Kouluruokailujen järjestäminen on toimiva tapa auttaa kuivuudesta kärsivien aluei-

den lapsia, koska ruoka-avun lisäksi tuetaan myös lasten koulunkäyntiä.

Keräystuotto ohjataan Keniaan Ortodoksinen Lähetys ry:n kautta. Ortodoksinen lähetys toimittaa tuen Loberen koululle Kenian ortodoksisen kirkon kautta arkkipiispa Makarioksen valvonnassa.

Ortodoksinen tiedotuskeskus

Hiippakuntamme papeille on myönnetty ansiomerkkejä

Isä Jarmo Hakkaraiselle yliopiston ansiomerkki

Floran päivän juhlassa 11.5. 2010 jaettiin ansiomerkit henkilöille, jotka olivat olleet Joensuun yliopiston palveluksessa 20 tai 30 vuotta.

Palkittujen joukossa oli ortodoksisen teologian pitkäaikainen opettaja: rovasti, lehtori Jarmo Hakkarainen, joka sai hopeisen ansiomerkin. Hän on toiminut päätyönsä ohella vuosien ajan yliopiston eri luottamustehtävissä. Isä Jarmo aloitti teologian opettamisen jo Suomen ortodoksisessa pappiseminaarissa 1987 ja siirtyi syksyllä 1988 Joensuun yliopiston palvelukseen. Hän on tehnyt tunnetuksi Suomessa lähes tuntemattomaksi jäänyttä Bysantin keisarikunnan monimuotoista elämää ja kulttuuria. Viime vuosina hän on myös kirjoittanut erityisesti Kirkon pastoraalteologiasta ja korostanut papiston koulutuksen ja sisäisen sivistyksen merkitystä.

Joensuun yliopisto on jakanut vuodesta 1999 taiteilija Heikki Häiväojan suunnittelemlia kultaisia ansiomerkkejä vähintään 30 vuoden palveluksesta ja hopeisia ansiomerkkejä vähintään 20 vuoden palveluksesta Joensuun yliopistossa.

Isä Kauko Ivanoffille Rajavartiolaitoksen ansiomitali

Isä Kauko Ivanoff myönnettiin ansiomitali tunnustukseksi Rajavartiolaitoksen hyväksi tehdystä toiminnasta 19.3.2010. Mitalin myönsivät sisäministeri Anne Holmlund ja rajavartiolaitoksen päällikkö, kenraaliluutnantti Jaakko Kaukanen.

Ortodoksisen kirkolla on tiiviit yhteydet Rajavartiolaitokseen Kainuussa. Isä Kauko on omalta osaltaan ollut rakentamassa yhteyksiä 15 vuoden aikana. Hänen papilliseen toimintaansa rajaseudulla on kuulunut yhteydenpito rajojemme vartioiden.

Isä Kauko toimi vuosina 1995-2009 1. matkapapistopiiirin pappina Kainuussa. Nykyisin hän on Kajaanin seurakunnan pappi Kuhmassa.

Paimensanomien

Bartolomeos (siviilinimeltään Dimitrios Arhondonis), on syntynyt 29. helmikuuta 1940 Imbroken (Imvroksen) saarella Turkissa.

Ensimmäinen vertaistensa joukossa

Kirkolliselta arvonimeltään hän on Konstantinopolin ja Uuden Rooman Arkkipiispa, Ekumeeninen Patriarkka, missä tehtävässä hän on toiminut vuodesta 1991 alkaen. Ekumeeninen patriarkka on arvostetuin piispan viroista ortodoksisessa kirkossa, ”primus inter pares” (lat.), ensimmäinen vertaistensa joukossa.

Rooman piispaa pidettiin vanhastaan arvoltaan ensimmäisenä. Vuonna 381 Konstantinopolin toinen ekumeeninen kirkolliskokous päätti, että Konstantinopolin piispalla oli kunniasija toisena Rooman piispan jälkeen, koska Konstantinopoli on ”Uusi Rooma”, valtakunnan pääkaupunki. Khalkedonin kirkolliskokous v. 451 antoi Konstantinopolin piispalle ”samat etuoikeudet” kuin Rooman piispalle.

Ekumeeninen patriarkka

Suurten alueiden johtajia alettiin nimittää patriarkoiksi tai paaveiksi. 500-luvun alussa Konstantinopolin patriarkka sai arvonimen ekumeeninen patriarkka eli koko valtakunnan patriarkka. Bartolomeos on 270. patriarkka noin 2000 vuotta vanhassa ortodoksisessa kirkossa. Hän on Turkin kansalainen, sillä Konstantinopolin patriarkaatti sijaitsee Turkissa Istanbulissa, mutta hän kuuluu etniseltä taustaltaan muinaisen Pontoksen valtakunnan kreikkalaiseen yhteisöön, joka oli olemassa Turkin Mustanmeren alueella ennenkuin turkkilaisia ja kreikkalaisia vaihdettiin maasta toiseen poliittisista syistä.

Kirkolliset vihkimykset ja opiskelu

Dimitrios Arhondonis vihittiin v. 1961 munkiksi ja diakoniksi kirkolliseksi nimekseen hän sai nimen Bartolomeos. Hän valmistui Konstantinopolin (nykyisen Istanbulin) edustalla olevalla Halkin saarella sijainneesta teologisesta koulusta v. 1963 ja joutui sen jälkeen Turkin armeijaan kahdeksi vuodeksi (reservin upseeri Turkin armeijassa).

Vuosina 1963 – 1968 Bartolomeos opiskeli Roomassa sijaitsevassa katolisen kirkon orientalisessa instituutissa sekä Sveitsissä Geneven lähellä Celignyssä sijaitsevassa Kirkkojen Maailmanneuvos-

Ekumeeninen patriarkka Bartolomeos I

Ekumeenisessa patriarkaattissa käy pyhiinvaeltajia ympäri maailmaa. Kuvassa patriarkka Bartolomeos (oik.) vastaanottamassa vieraita Suomesta. Valokuva: Kimmo Kallinen.

ton ylläpitämässä Bosseyn Ekumeenisessa Instituutissa ja Saksassa Münchenin yliopistossa erikoisalanaan kanoniset lait. Tohtorin väitöksensä hän teki Rooman piispalliseen orientaalisesta instituuttiin (Gregoriaaniseen yliopistoon / Pontificia Universita Gregoriana) ja väitöskirjan aihe on ”Pyhiin kanonien kodifointi ja kanoniset instituutiot ortodoksisessa kirkossa”.

Vuonna 1968 Bartolomeos palasi Halkin saaren teologiseen kouluun ja hänet vihittiin papiksi samana vuonna. Samalla hän sai munkeille kuuluvan arvonimen arkkipiispan. Piispaksi hänet vihittiin nimellä Filafelfian piispa vuonna 1973. Vuonna 1990 hänestä tuli Khalkedonin metropoliitta ja samalla Konstantinopolin patriarkaatin toimiston johtaja. Pyhän synodin jäsen hän on ollut vuodesta 1974 alkaen.

Kun patriarkka *Demetrios* kuoli lokuussa 1991, valittiin metropoliitta Bartolomeos yksimielisesti uudeksi Konstantinopolin ja Uuden Rooman arkkipiispaksi ja Ekumeeniseksi patriarkaksi. Hänet asetettiin virkaansa 2. marraskuuta 1991.

Kansainvälisesti aktiivinen patriarkka

Patriarkkana Bartolomeos on ollut erityisen aktiivinen kansainvälisesti. Yksi hänen pääkohteistaan on ollut aiemmin vainottujen itäblokin maiden ortodoksisien kirkkojen jaloilleen saaminen kom-

munismin sorruttua näissä maissa vuodesta 1990 alkaen. Osana tätä ponnistusta hän on voimakkaasti työskennellyt lujittakseen yhteyksiä eri kansallisten kirkkojen ja ortodoksisen kirkon patriarkaattien välillä.

Hän on jatkanut myös edeltäjänsä aloittamaa sovinnollista vuoropuhelua roomalaiskatolisen kirkon kanssa ja aloittanut samalla keskustelut muiden uskontojen kanssa, kuten muiden kristittyjen sekä muslimien ja juutalaisten kanssa.

Häntä on välillä panettelijoiden toimesta syytetty autoritäärisestä toiminnasta tai lähes paavillisista tavoista, erikoisesti

suhteissaan ja toimissaan Amerikan kreikkalais-ortodoksisista hiippakuntaa kohtaan.

”Vihreä patriarkka”

Ehkäpä epätavallisinta hänen työssään on ollut toiminta ympäristöasioiden puolesta, missä hän on antanut omansa ja patriarkaattinsa tuen erilaisille kansainvälisille ympäristötapahtumille. Näissä asioissa hän vieraili mm. Itämeren suojeluun liittyvän ympäristöristeilyn yhteydessä Suomessa. Näistä ansioista johtuen hänelle on annettu leikillinen nimi ”vihreä patriarkka”. Patriarkka Bartolomeos on ottanut myös ympäristönsuojelun

ja luonnosta huolehtimisen yhdeksi ortodoksisen kirkovuoden teemoista. Syyskuun 1. päivä, kirkovuoden ensimmäinen päivä, on hänen toimestaan siunattu päiväksi luonnon puolesta.

Kunniatohtoruudet

Edellä aiemmin mainitun Roomassa suoritettujen tohtorin arvon lisäksi Bartolomeoksella on lukuisia kunniatohtorin arvonimiä useissa yliopistoissa mm. Ateenan yliopiston teologisessa koulussa, Moskovan teologisessa akatemiassa, jne. Yhdysvaltojen kongressi myönsi hänelle v. 1997 kultaisen mitalinsa, minkä lisäksi hänellä on useita kunniamitaleja eri ortodoksisilta paikalliskirkoilta. Sophie Foundation myönsi hänelle v. 2002 Oslolla palkintonsa ja samana vuonna hän sai myös palkinnon Binding Foundationilta Vaduzissa.

Vierailut

Patriarkka Bartolomeos on vierailut useissa maissa mm. Suomessa useita kertoja tavaten matkoillaan valtioiden päämiehiä mm. Suomen presidentti *Tarja Halosen*. Myös patriarkka Bartolomeoksen yhteydet muiden kristillisten kirkkojen päämiehiin, mm. paaviin sekä luterilaisiin, anglikaanisiin kirkollisiin johtajiin sekä islamilaisiin hengellisiin johtajiin ovat hyvät. Hän on toiminut välittäjänä islamilaisen maailman (Turkki) ja läntisen maailman (EU) välissä sekä myös Turkin ja Kreikan välisissä suhteissa.

Patriarkka Bartolomeos puhuu sujuvasti kreikkaa, turkia, ranskaa, italiaa, englantia ja saksaa sekä latinaa.

Hannu Pyykkönen

Hiippakuntasäätiö jakoi 3300 euroa

Oulun ortodoksisen hiippakunnan säätiö sai kevään apurahajakoonsa kahdeksan anomusta. Neljän kohdalla tehtiin myönteinen päätös. Apurahoina ja anomukset jaettavana tunnustuspalkintona päätettiin jakaa yhteensä 3300 euroa.

Tunnustuspalkinnon 1000 euroa sai kanttorin töitä Kiuruveden seurakunnassa pitkään harrastuspohjalta hoitanut *Tellervo Manu*. Hänestä on lehdeessämme erillinen juttu.

Ortodoksisen teologian opiskelun tukemiseen Joen-

suun yliopistossa myönnettiin 500 euron apuraha *Sergei Petsalolle* ja *Jukka Mäntymäelle*. *Marko Patrosen* apurahaksi päätettiin 1000 euroa perusteluna paitsi opiskelu myös ortodoksisen musiikkielämän hyväksi tehty pitkäaikainen työ Oulussa.

Kuhmon Jonkerissa aikoinaan sijainneen ortodoksisen kirkon paikan arkeologisten kaivausten aloittamiseen myönnettiin 300 euroa.

Kielteisen päätöksen perusteluna oli jälleen kuten aiemminkin tavallisin se, ettei apurahan anoja juuristaan huolimatta asu Oulun ortodoksisen hiippakunnan

alueella. Anottu kohde voi myös olla sellainen, ettei se säätiön mielestä täytä sääntöjen mukaisia myöntämisperusteita. Niistä keskeisimmät ovat ortodoksisuuteen liittyvä tutkimus, opiskelu, kulttuuri tai ortodoksisuuden tunnetuksi tekeminen.

Säätiö on perustettu testamenttilahjoituksen varoin vuonna 1988. Nyt tehdyillä päätöksillä sen jakamat apurahat ja tunnustuspalkinnot ylittivät 60 000 euron rajan.

Seppo Maskonen
säätiön asiamies

Ensimmäisten vuosisatojen kristityt ymmärsivät apostolisen ja katolisen kirkon Kristuksen lähetyksensä: "Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsiksi: kasta-kaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea. Ja katso, minä olen teidän kanssanne, kaikki päivät maailman loppuun asti (Matt. 28:18-20)."

Lähetytyö – erottamaton osa kirkon elämää

Pyhän Matteuksen evankeliumin kohta liittyy yhteen kolme teologista aihetta: Pyhän Kolminaisuuden, pyhän yhteisön ja evankeliumin julistamisen. Ortodoksisen kirkon traditiossa Pyhä Kolminaisuus merkitsee elävän Jumalan salaisuutta, joka ympäröi uskovan ihmisen rukouksessa, jumalanpalveluksessa ja joka-päiväisessä elämässä.

Yhteisön usko Jumalaan ja sen mukainen jumalanpalveluselämä vaikuttaa kirkko-yhteisön elämään ja arvoihin. Ortodoksiset isät korostavat opetuksissaan Jumalan ja ihmisen välisen yhteistyön tarpeellisuutta pelastushistoriassa. Rakkaus on jumalallishinimillinen todellisuus, joka perustuu siihen totuuteen, että Jumala loi ihmisen "omaksi kuvakseen".

Jumalan valtakunnan julistaminen on apostolisen ja katolisen kirkon keskeinen kutsumus. Lähetytyö on erottamaton osa kirkon elämää. Siellä, missä ei tehdä lähetytyötä, ei ole myöskään kirkkoa.

Pyhä Isämme *Johannes Krysostomos* (k. 407) opettaa Kirkosta: "Älä luovu kirkosta, sillä ei ole mitään voimakkaampaa kuin kirkko. Kirkko on toivosi, kirkko on pelastuksesi ja turvapaikkasi. Kirkko on milloin morsian, milloin tytär, milloin palvelijatar, milloin kuningatar, milloin hedelmätön, milloin monilapsinen, milloin lilja ja milloin lähde. Kaikkea kirkko on. Miksi? Koska kirkko on sielussa. Pysy kirkossa, niin kirkko ei sinua kavalla. Jos pysyt kirkon sisällä, ei susi sinne tule, mutta jos menet ulos, joudut pedon saaliiksi. Barbaarit hajottavat muureja, mutta kirkkoon eivät kykene demonitkaan. Tässä on kirkon suuruus; kun sitä vastaan hyökätään, se voittaa, kun sitä vastaan juonitellaan, se selviytyy; kun sitä häväistään, se kirkastuu entisestään."

Kirkon evankeliumin sydän on sanoma Kristuksen kuolemasta ja ylösnousemuksesta

Kirkko on lähetytyötä

Pyhän Hengen vuodattaminen. Valokuva: Paimensanommat.

pelastustapahtumina. Siksi kirkko ei saa vetäytyä kuoreensa ja unohtaa ulkopuolellaan olevaa kärsimyksen ja tuskan todellisuutta. Tämän päivän ortodoksisen kirkon jäsenen suurena kiusauksena on "vakuuttaa" olemassaolonsa ulkoisilla rakenteilla tai hankiutua veljeyteen yhteiskunnan valtaapitävien kanssa.

Kaikkien eukaristisessa yhteydessä elävien ortodoksinen tehtävänä on pappeina ja maallikoina, vanhoina ja nuorina, miehinä ja naisina osallistua Jumalan alati jatkuvaan lähetytyöhön. Koko Jumalan kansaa kutsutaan elämään tässä maailmassa ortodoksinen uskoa todistavana yhteisönä. Se on Jumalan kansan ydintehtävä. Kaikki muu johtaa ihmisiä harhaan.

Kirkko on sijoitettu periferiaan

Kirkon jumalanpalvelus ilmaisee ja suojelee Jumalan pyhää ilmoitusta. Kaiken keskuksena on pyhä ehtoollinen, joka on kirkon elämän ja toiminnan ikoni. Ortodoksisen kirkon opettavaa tehtävää ei koskaan korosteta liikaa.

Kuinka vähäistä ja pinta-puolista on tietomme ortodoksisesta perinteestä ja sen mukaisesta elämästä? Miten vähän me näemme vastaavuuksia kirkon liturgisen elämän ja arkisen elämän välillä. Kirkko on monille ortodokseille "asia" asioiden joukossa. Kirkon korostama liturginen ajanpyhittäminen on kaukana aikamme ihmisten kroonisesta kiireestä ja elämän peloista.

Maallistunut yhteiskunta vastustaa ihmisten kirkollisen elämän olemassaoloa. Ihmisten elämää kahlitsee aineellinen omistaminen. Heidän asuinpaikkansa on muuttunut katedraaleista ja kirkon historiasta huolimatta maalliseksi. Kirkko on sijoitettu periferiaan.

Jos kirkollinen elämä ei laajene ihmisten työpaikoille, perhe- ja yhteiskuntaelämään, kirkollinen yhteisö latistuu uskonnolliseksi järjestöksi tai yhdistykseksi. Sellainen uskonnollinen yhteisö muuttuu maallistuneen yhteiskunnan

viihdeteollisuuden ja mainosmarkkinoiden väriäiseksi, joka aika ajoin otetaan esille ja sitten unohdetaan kun maallistuneen yhteiskunnan todellinen keskus, raha, astuu esiin ihmisen kaikkivoipaisuuden syvimpänä vertauskuvana.

Kirkollisella opettamisella on lähetyksellinen tehtävä. Kirkollisen kasvatuksen päämääränä on saattaa ihmisten elämä kirkon elämän yhteyteen. Isät tähdentävät opettamisen ja opetuksen yhteydessä Raamatun tuntemisen välttämättömyyttä. Pyhä Johannes Krysostomos vertaa Raamatua lääkkeeseen. Kuten lääke oikein käytettynä parantaa ihmisen, samoin Raamattu kirkon opetuksen mukaisesti tulkittuna johtaa kirkkoisän mielestä ihmisen pelastukseen ja elämän täyteyteen.

Ortodoksisen kirkon teologia on parantavaa ja palvelevaa. Kirkko ei ole jokin uskon tai hengellisyyden koulu, vaan Pyhän Hengen elävöittävä yhteisö, jossa ihmisiä kutsutaan muuttamaan turmeltuneen olemassaolonsa yhteydeksi Jumalaan ja lähimmäisiin.

Ortodoksisen kirkon elävä traditio on luovaa ja vapauttavaa. Kirkon sanoma on rakkauden ja ilon julistusta, jolla ei ole mitään tekemistä lähimmäiseen kohdistuvan vihamielisyyden ja kielteisyyden kanssa. Moderni ihminen eristäytyy usein muista ihmisistä. Hän kutsuu eristäytymistään vapaudeksi ja riippumattomuudeksi. Hän pelkää olla toisten ihmisten lähellä,

koska hän kokee toiset ihmiset elämänsä uhkatekijöinä. Hän elää itseriittoisuutensa vankilassa.

Ortodoksisen isien mukaan me perimme vanhemmiltamme ns. "muodollisen uskon". Se on usein kehittyvätöntä uskoa Jumalaan ja ehkä sitoutumista johonkin etniseen joukkoon.

Mutta isien mukaan sen lisäksi on olemassa "elävää uskoa". Elävä usko tarkoittaa ihmisen voimallista osallistumista Jumalan elämän lahjasta. Pyhän Johannes Krysostomoksen mukaan elävä usko on "suuri siunaus" ja "kaikkien hyvien asioiden äiti". Elävä usko merkitsee ihmisen hengellisen olemassaolon muuttumista Jumalan hyvyyden ja kauneuden mukaisesti. Mutta tuo muuttuminen vaatii ihmiseltä jatkuvaa katumusta. Katumus antaa ihmiselle kokemuksellisen tiedon Jumalan rakkaudesta. Siksi pyhät isät kutsuvat katumusta "elämän äidiksi", "uudeksi syntymäksi", "toiseksi kasteeksi" ja "sielun uudistumiseksi".

Ortodoksisuus ei ole ihmismieleen rekisteröityvää ulkokohtaista oikeaa oppia, vaan uskovan Kristuksen mielen mukaista tervettä tapaa ajatella ja elää. Eikä ortodoksinen käytäntö ole vain liturgisten sääntöjen mukaista jumalanpalvelusten oikein suorittamista, vaan Kristuksen tarkoittaman oikean elämän elämistä. Pyhä *Basileios Suuri* (k. 379) kiteyttää sanoiksi tämän totuuden: "Kristillisen elämän mitta on Kristukseen samaistumisessa".

Isä Jarmo Hakkarainen

Kalevalan mailla –näyttely Maikkulan kirjastossa Oulussa

Kansalliseepoksemme Kalevala ilmestyi ensimmäisen kerran vuonna 1835, joten kuluvana vuonna vietämme Kalevalan 175-vuotisjuhlaa. Maikkulan kirjastossa oli 1.-30.3.2010 Maikkulan yhteistyöryhmän ideoima komea näyttely, joka sisälsi kirjallisuutta, valokuvia ja esineistöä Vienan Karjalasta, Kalevalan syntysijoilta.

Kuvia oli saatu Pohjois-Pohjanmaan museosta, Karjalan sivistysseuralta, Pohjois-Vienan seuralta sekä aktiiviselta

kansaperinteen vaalijalta ja asiaan perehtyneeltä *Ville Rohkimaiselta*.

Näyttelyesineistö – laukkurin tavarat, soitimet, kudontatyö ja Olga-nukke – olivat myös kokonaan Rohkimaisen perheen keräämää ja tuottamaa.

Elias Lönnrot keräsi useilla Karjalaan suuntautuneilla matkoillaan kansan suussa säilyneitä lauluja, runoja ja loitsuja, joiden pohjalta syntyi Kalevala. Se on käännetty 60 kielelle, osittain jopa 150 kielelle, vuonna 2003 jopa pienelle vepsänkielelle. Sekin teos oli näyttelyssämme.

Kalevala on vuosikymmeni-

en saatossa innoittanut myös kuvataiteilijoita *Akseli Gallen-Kallelalta Hannu Väisäseen*. Niistä oli esimerkkejä myös näyttelyssämme.

Näyttelyn avajaisissa *Ville Rohkimainen* kertoi avajaisvieraille *Lönnrotin* matkoista, joista yksityiskohtia löytyi myös näyttelyn kuvista. Villen lisäksi avajaisia juhlisti myös *Airi Saarisen* runoesitys, jonka siivittämänä tieto hienosta juhlanäyttelystä lähti eteenpäin.

Irmeli Anttila kirjastonhoitaja

Serbia - maa ja luostarit pyhiinvaelluskohteina

Serbian kirkko ja sen elämä on suomalaisille varsin tuntematonta. Balkanin viime vuosikymmenten tahtumat ovat yhä mielessä ja Serbia ja sen lähimaat voi tuntua jopa hieman pelottavilta pyhiinvaelluskohteelta. Tällä hetkellä rauhatonta on lähinnä Kosovo-Metohijan alueella, joka kirkollisessa mielessä olisi hyvinkin mielenkiintoinen. En tosin suosittel vierailla sinne turvallisuussyistä. Serbian kirkollinen elämä on kuitenkin viimeisten vuosien aikana piristynyt eikä kirkko ole menneisyyden vanki.

Serbian kansa on vastikään saanut uuden kirkonjohtajan, kun kansan syvästi rakastama patriarkka *Pavle* siirtyi viime vuoden lopulla tuonilmaisiin ja uudeksi patriarkaksi valittiin maltillista linjaa edustava Nisin metropoliitta *Irinej*. Kirkko katsookin tulevaisuuteen ja pyrkii dialogiin myös alueella toimivien muiden kirkkojen kanssa.

Belgrad

Usein pyhiinvaellusmatka alkaa lentokentältä ja sieltä siirrytään kaupunkiin. Belgradin kaupunki jakautuu historiallisesti Sava- ja Tonava-jokien mukaan eri osiin ja jopa eri alueisiin. Pohjoisessa on monikulttuurinen ja -kielinen Vojvodina ja varsin 'vanha Serbia' etelässä. Belgrad eli valkoinen kaupunki on patriarkan kotikaupunki, jonne paraikaa rakennetaan Balkanin suurinta 1200-luvulla eläneen pyhän Savva Serbialaisen nimen mukaan pyhitettyä kirkkoa. Pyhä Savva oli Serbian ensimmäinen arkkipiispa ja maan hengellinen isä.

Belgradissa voi myös tutustua patriarkaattiin ja patriarkaatin kirkkoon. Kaupungissa toimii myös teologinen tiedekunta, jossa annetaan akateemista opetusta seminaariopintojen jälkeen. Belgrad on valtavan suuri ja eurooppalaistyylinen kaupunki, ja jo päivän parin jälkeen pyhiinvaeltajan mieli halajaa sieltä pois.

Belgradista on helppo suunnistaa pohjoiseen, vaikkapa 70 kilometrin päässä sijaitsevaan Vojvodinan pääkaupunkiin

Kulttuurimaisema Studenican liepeiltä. Valokuva: Matti Wallgren.

Novi Sadiin eli suomeksi käännettynä uuteen puutarhaan. Kaupungin pääkirkko on pyhitetty suurmarttyyri Georgios Voittajan muistolle. Kaupungin keskellä on kaunis piispan palatsi. Backan hiippakunnan piispa *Ireneios* toimi isäntänä kun Oulun ortodoksisen hiippakunnan piispa ja papisto vieraili muutama vuosi sitten maassa. Vojvodina alueena mielenkiintoinen, siellä on sekava kirjo eri kantoja, kieliä ja kirkollisia ryhmiä. Itävalta-Unkarin keisarinna *Maria Teresian* määräyksestä alueelle siirtyi useita eri vähemmistöryhmiä (mm. tsekkejä, ruteeneja, slovakkeja ja unkarilaisia), ja uudet kirkot määrättiin rakennettavaksi kylissä onkin perinteisesti kaksi tai kolme kirkkoa: ortodoksinen, katolinen ja reformoitu kirkko eikä ulkomuodosta kykene aina erottamaan kaupempaa kenelle mikäkin kirkko kuuluu. Novi Sadin pyhän Georgios Voittajan seurakunnalla on myös yhteistyötä Vaasan seurakunnan kanssa ja kenties tulevaisuudessa teemme sinne vierailun.

Luostarit

Usein sanotaan, että Serbian kirkon sydän on maan luostarit eikä kirkollista matkaa Serbiaan voi ajatellakaan ilman luostarivierailua. Serbiassa on useita kymmeniä luostareita ja niistä vanhimmat ovat 1100-luvulta. On aika huikea tunne

saada osallistua liturgiaan kirkossa, jossa kuka ties liki jokainen sunnuntai vuosisatojen ajan on toimitettu liturgia. Luostaritkin ovat kokeneet kovia, esimerkiksi Studenican luostari on ajan saatossa tuhottu yli 20 kertaa mutta aina vaan se on rakennettu uudelleen. Aikakerrostumat kertovat omaa tarinaansa luostarien vaiheista. Rakennukset edustavat kaikkea roomalaisen ajan osista myöhäisgotiikkaan ja barokkiin. Vanhimmat luostarit ovat Keski- ja Etelä-Serbiassa ja Kosovo-Metohijan alueella.

Serbian luostareiden lahja maailmalle on ennen muuta kirkkojen fantastiset ikonimaalaukset. Erityisesti Lounais-Serbian Raskan hiippakunnan alue on merkittävä ikonien kannalta. Pyhiinvaellusmatkalla kannattaa pysähtyä Studenican, Zica ja Sopotanin luostareissa. Studenican luostari sijaitsee upean luonnonkauniin vuoristoalueen keskellä ja siellä voi myös majoittua. Luostarin portit suljetaan illalla ja avautuvat taas aamulla kun aamupalvelus alkaa. Luostarin pyöreä muuri kulkee koko luostarialueen ympäri ja niin se suojelee luostaria ja sen asukkaita ja on suojellut jo vuosisatojen ajan tuhoilta ja hyökkääjiltä, joita todella on riittänyt. Zican kirkko Kraljevon kaupungissa taas on tunnettu Serbian kuninkaiden kruunajaiskirkkona. Nykyisin siitä pitää sisaristo huolen. Luostarin perusväri

on punainen joka on marttyyrien väri. Monet Serbian hallitsijoista on julistettu pyhiksi ja moni heistä kokikin marttyyrikuoleman. Sopotanin luostari sijaitsee aivan Kosovo-Metohijan rajaseudulla. Tämän alueen asukkaiden pääuskonto on islam. Novi Pazarin kaupungista on noin 20 km ajomatka Sopotaniin mutta se matka kannattaa tehdä. Luostarin ikonit ovat bysantilaisen taiteen helmiä ja todellista Euroopan kulttuuriperintöä. Vain ihme on voinut säilyttää luostarit niin hyväkuntoisina uusien vallanpitäjien kurjimuksessa.

Myös pohjoisessa on useita luostareita. Sremin hiippakunnassa sijaitsee Fruska Gora, jota myös Serbian Athos-vuoreksi kutsutaan. Tämä alue on aivan Novin Sadin kaupungin eteläpuolen rinteillä. Alueella on 16 luostaria, joihin voi tutustua. Backan hiippakunnassa on myös Koviljen munkkiluostari, joka on tunnettu sosiaalisesta työstään ja bysantilaisesta laulustaan. Luostarin väkimäärä kasvaa jatkuvasti ja se on eräs maan kansainvälisimmistä luostareista.

Jos liikkuu Keski-Serbiassa, kannattaa käydä Topolan kaupungissa. Korkealle mäelle on noin sata vuotta sitten rakennettu pyhän Georgios Voittajan kirkko Serbian viimeisen kuningassuvun, Karadjordjevicin perheen viimeiseksi lepopaikaksi. Kirkko on tunnettu hienosta akustikastaan ja huikeista mosaiikki-

ikoneistaan.

Aivan erityisen koskettavaa on nuorten suuri osuus kirkossa kävijöistä. Sunnuntaisin liturgiassa keski-ikä saattaa olla lähempänä 30 vuotta, ja hartaus loistaa ihmisten silmistä. Luostareissa näkee vierailulla suuren joukon pyhiinvaeltajia ja alueen ihmisiä. Hengellinen nälkä ja halu osallistua pyhistä lahjoista on suuri. Monta kertaa olen mielessäni pohtinut syitä siihen, miksi nuoret aikuiset eivät useinkaan jaksa täällä kotona tulla kirkkoon. Vaikein ryhmä kirkollisessa mielessä ovat juuri nuoret aikuiset.

Serbiassa lataan akkuja ja saan voimaa siitä miten tärkeää on rakastaa omaa kirkkoa ja pyrkiä elämään kirkon mukaan. Sain vuosi sitten viettä ns. vanhaa pääsiäistä Novi Sadissa. Tuhannet nuoret olivat kokoontuneet kirkkoon tullakseen yhteen todistamaan kirkon ylösnousemussanomaa. Serbian kirkon elämä antaa hengelliselle etsijälle vahvistusta ja uskoa tulevaan. Juuri tässä mielessä pyhiinvaellus Serbiaan on antoisa.

Vinkkejä maahan matkustavalle

Lopuksi käytännön vinkkejä maahan matkustavalle. Matkan tekoon on hyvä varata aikaa, päätiet ovat hyvät ja nopeat mutta samalla tylsät eikä moottoritietä näe kuin ohikiitäviä peltoja. Luostarit on hyvin merkitty maanteiden varsille ja erityisiä luostarikarttoja myydään monin paikoin. Serbiassa pärjää yllättävän hyvin englannin kielellä, usein sitä puhutaan paremmin kuin esimerkiksi Italiassa tai Saksassa. Belgradiin pääsee nykyisin myös hyvin lentokoneella. Viime vuosina maa on avautunut länteen, mistä on seurannut että lentoyhteydet ovat parantuneet ja hinnatkin ovat laskeneet. Yleinen hintataso Serbiassa on halpa. Serbit ovat hyvin vieraanvaraisia ja mielissään siitä, että maahan tulee vierailijoita.

Pyhiinvaelluskohteena Serbia on oivallinen.

Hyvää matkaa Serbiaan!

Isä Matti Wallgren
Vaasa

Tunnustuspalkinto Tellervo Manulle

- Ei tätä voisi tehdä, jos kuorolaisia ei kävisi laulamassa eikä mukana olisi koko rukoileva seurakunta. Näin sanoo rouva Tellervo Manu Kiuruvedeltä. Hän on harvinainen ihminen. Hän on tehnyt kanttorin töitä Kiuruvedellä olematta palkallisessa virassa. Harrastus on kestänyt jo kauan.

Tellervo Manu vastaanotti hiippakuntasäätiön anomusta myönnettävän tunnustuspalkinnon äitienpäivän liturgian jälkeen kotikirkossaan, kirkon nimikkopyhän Nikolaoksen päivänä 9.5.2010.

- Väkimäärältään piskuisessa Kiuruveden seurakunnassa ei ole ollut kanttorin virkaa viiteentoista vuoteen, sanoo kirkkoherra Antero Petsalo. Siitä huolimatta näinä vuosina on ollut vain muutama palvelus, jonka olen joutunut hoitamaan yksin. Mihin minä olisin joutunut ilman Tellervon korvaamatonta apua, hän jatkaa.

Laulaminen harrastus

Tellervo Manu kertoo, että hän opiskeli laulua työn ohessa nuoruudessaan seitsemän vuoden ajan. Kirkkokuoroon liityin aikanaan sattumalta, kun Anja Jumpponen kaupan edessä tavatessamme puysi.

- Toki kirkko ja kirkon ilmapiiiri oli minulle tuttu. Isä oli ollut kirkon isännöitsijä ja kirkkoherra Mikko Kujan tytär Nina oli hyvä kaverini lapsuudessa. Myöhemmin olen käynyt Valamosssa kol-

Tellervo Manun tunnustuspalkintoa juhlistettiin ryhmittymällä valokuvaan kirkkokahveilla Kiuruvedellä 9.5.2010. Vasemmalta rouva Outi Petsalo, isä Antero Petsalo, Tellervo Manu, hiippakuntasäätiön hallintoneuvoston puheenjohtaja metropoliitta Panteleimon, asiamies Seppo Maskonen ja rouva Marita Maskonen. Kuva: Jukka Mäntymäki.

men kuukauden kirkkolaulun kurssin. Siitä huolimatta oli erittäin vaikea paikka, kun erään kerran rohkenin kääntyä kuorolaisten edessä laulajasta laulun johtajaksi, muistelee saamastaan tunnustuksesta yllättyneenä apukanttori.

- Meillä on mukana hyviä laulajia keskustasta ja pitäjältä, 5-6 vakituisempaa, mutta esimerkiksi radioitavaan palvelukseen voimme saada väkeä tuplasti enemmän, iloitsee rouva Manu. Vaikeammassa palveluksessa kärsimme toki siitä, että meillä ei juuri ole lauluharjoituksia.

- Nykyään tätä harrastustani haittaa jo kovasti se, että kärsin astman vaivoista. Mutta vielä minä pystyn laulamaan, iloitsee virkeä rouva.

Työura liike-elämässä

Tellervo Manu on syntynyt vuonna 1943 Suistamon Laitoisissa. Vanhemmat asettuivat evakkomatalla Kiuruveden Kukkomaelle. ”Korpea se oli ja suota”, muistelee Tellervo Manu. Isä kuoli vuonna 1960 ja äiti kaksikymmentä vuotta myöhemmin.

- Avioiduin Suistamon Koi-tosta lähtöisin olevan Raimo Manun kanssa vuonna 1965. Asuimme alkuvaiheessa viisi vuotta Kankaanpäässä, jossa olin töissä kello- ja optiikka-liikkeessä. Kiuruvedellä olin jo aiemmin saanut liike-elämän tuntemusta harjoittelijana Juho Peltola Oy:ssä.

- Peltolaan palasinkin tekstiili- ja jalkineosaston osastonhoita-

jaksi etelän retkeltäni. Samassa yhtiössä ehdin palvella kaikkiaan nelisenkymmentä vuotta. Nyt ole ollut eläkkeellä jo 11 vuotta.

Tellervo Manu asuu miehensä kanssa tämän lapsuuden kodista kunnostetussa talossa Jylängönkosken partaalla, kaksikymmentä kilometriä kaupungin keskustasta.

- Kesäpaikka se aluksi oli, mutta jatkuva kunnostustyö teki siitä vähitellen vakinaisen kodin. Nyt on kaunista, kun koski virtaa kevätvettä tulvil-laan, kertoo Tellervo Manu.

Seppo Maskonen

«ДОСТОЙНО И ПРАВЕДНО ТЯ БЛАГОДАРИТИ»

Божественная Литургия и причастие Святых Таинств является главным богослужением и самым важным Таинством Православной Церкви. В приходских церквях Финляндии она совершается каждое воскресенье и по праздникам, а в монастырях (с немногими исключениями) каждый день. Псевдо-Дионисий Ареопагит (VI в.) называет ее «Таинством таинств» и объясняет вместе со Святым Максимом Исповедником (ум. в 662 г.), что не одно Таинство нашей Церкви не бывает совершенно без причастия.

Литургия у самых ранних церковных писателей называется еще Евхаристией. Греческое слово «евхаристия» означает «благодарение» (кстати и слово «литургия» - греческое. Оно означает «общее дело»). В начале центральной части Литургии, после Великого входа и пения Символа веры, священник говорит: Благодарим Господа. И устами священника все христиане собравшиеся в храм приносят благодарение своему Богу.

А за что благодарим? Когда хор поет «Достойно и праведно есть поклоняться...» священник тихо читает Евхаристическую молитву: «... благодарим Тя (Бога Отца), и Единородного

Твоего Сына, и Духа Твоего Святого, о всех, ихже вемы и ихже не вемы, явленных и неявленных благоденных бывших на нас.» В этой молитве прежде всего еще вспоминается творение мира и человека и Божье промышление о них, во-человечение Сына Божья и история Его спасительной земной жизни и искупительного страдания. Вот предмет нашего благодарения и нашей гордости!

Хорошо нам всем вспомнит что самый соответствующий и подходящий момент для принесения благодарности Богу – на Литургии. В сравнении с Евхаристией благодарственные молебны – второстепенные. «Общее дело» важнее

чем личное, хотя они, естественно, не исключают друг друга.

Православная Литургия не совершается без епископа или священника. А тем не менее весь народ Божий соборно Богу приносит Св. Дары. Мирянин на Литургии не является зрителем, а активно, молитвенно переживает совершающуюся Евхаристию. «Даждь нам единими усты и единым сердцем славить и воспевать пречестное и великолепое имя Твое, Отца и Сына и Святого Духа, ныне и присно и во веки веков. Аминь.»

Священник
Алексей Шеберг

Cist Tu' nne mij Vuâsp-pää' dem, cist Tu' nne

Pääzzi ee' j j mätt' tōōz jie' llmest kiirjat Pää' ss Am-brosius Milanonekk nääi' t: Väivsi kõskksaa'vuõ' lie takainallo puerpâb go reek-kesvuõ' da määngk vuâra reekkes olmmin jä lääkk ni voose na' zvaan, leša väivsin lie mä'gg na' zvaan. Tõ' l tuõ' äsvuõ' äst na' zvanvuõ'ttla i' llä toben ko' st lij kilees- vuõ'tt da pestmoš. Vuâsp-pää' d jio'... tuejji mii' st na' zvanid ij-ka kääzkkaid, nu' t-ko Son jii'... ceäkk: »Tij leä' ped muu na' zvaan, jös tij tuejjepe' d tön, mäi' d mon paakkâm ti' jiid tuejjeed« (Joh.15:14). Son oudd mi' jje na' zvanvuõ' ouddmiärkk, koon mieldd älgg jää' tted.

Mij älgg tiäudded na' zvaan tää' tt, su' nne älgg ää' veed „äddmen ij-ka päi' lki...äd suu na' ddjumuuz. „uäijteked su' nne „ä'~men sue' l da son ää' vad mi' jje „ä'~mes. Tõn diõtt Kristäs ceäkk. » Mon ceälam ti' jiid na' zvanen, te' l mon leäm i' lmmtam ti' jiid pukid, mäi' d mon leäm kuullâm Ee' j jstan« (Joh.15:15). Nääi' t tuõ' äs na' zvan ij sue' led ni mäi' d, päi' pa' ljjast jiijes siõl seämma nallo go Šurr Isõs pa' ljjast Ee' jjes sue' lesvuõ' .

» Na' zvaan tuejjuum hääv lie puerab ko kileesvuõ'ttla cu' mm« (Snl.27:6). Vuõiggaast te' l seä' kkeem na' zvanad jiel-ka häälged mäai' mte' mes. Tõ' l na' zvanvuõ'tt äalgsi keäl- ljed da pe' šitted tuõ' äsvuõ' , viõhssân miõlstõöväd. Mi' jiid i' jõõl vuaiteed na' zvanid siõm päärnai nallo koon-ni jouttlõs miõljoortõs mie' ldd. Ää' n päi' da ä' kkpääjas. Amen.

Cist leä' Yäs E'...a da Pärna da Pää' ss Ji' jje ää' n, päi' da ä' kkpääjas. Amen. Šurr a' rmmme, Šurr a' rmmme, Šurr a' rmmme, Šurr blouslõöv.

Pääzzi ee' jji ouddmo' lidvai diõtt Šurr Isõs Kristõs Vuâsp-pää' d Pä' rnn pro' stte mi' jiid. Amen.

Erkki Lumisalmi

Seurakuntakalenteri touko-, kesä-, heinä- ja elokuussa 2010

OULUN SEURAKUNTA

Oulun ortodoksinen seurakunta, Torikatu 74, 90120 Oulu, p. 044 511 5741, sähköposti: oulu@ort.fi.

Kirkkoherranvirasto on avoinna arkisin klo 9 – 12, p. 044 511 5741

Kirkkoherra Bogdan Grosu, p. 044 511 5742
Kanttori Laura Aho, p. 044 511 5743
Nuoriso- ja diakoniatyöntekijä Petri Aho, p. 044 511 5744
Katedraalin isännöitsijä Kari Vasko, p. 044 511 5745
2. pappi isä Kuisma Suopela, Tervola, p. 0400 393 091
2. kanttori Helena Matsi, Kemi, p. 044 511 5748

OULU

Pyhän Kolminaisuuden katedraali

Torikatu 74
Isännöitsijä Kari Vasko
p. 044 511 5745

La 22.5. klo 18 Vigilia, helluntai
Su 23.5. klo 9.30 Vedenpyhitys, liturgia ja ristisaatto, Katedraalin praasniekka, helluntai
Su 23.5. klo 16 Helluntain polvirukoukset
Ke 26.5. klo 18 Ehtoopalvelus ja Jeesuksen rukous
La 29.5. klo 18 Jeesuksen rukous palvelus
Su 30.5. klo 10 Hetkipalvelus
Ke 2.6. klo 18 Jeesuksen rukous palvelus
La 5.6. klo 18 Vigilia ja Jeesuksen rukous
Su 6.6. klo 10 Liturgia
Ke 9.6. klo 18 Jeesuksen rukous palvelus
Pe-su 11.-13.6. Ortodoksiset kirkkopäivät, Joensuu
Ke 16.6. klo 18 Jeesuksen rukous palvelus
La 19.6. klo 18 vigilia ja Jeesuksen rukous
Su 20.6. klo 10 Liturgia
Ke 23.6. klo 18 Jeesuksen rukous palvelus
La 26.6. klo 18 Ehtoopalvelus ja Jeesuksen rukous
Su 27.6. klo 10 Liturgia
Ke 30.6. klo 18 Jeesuksen rukous
La 3.7. klo 18 Vigilia ja Jeesuksen rukous

Su 4.7. klo 10 Liturgia
Ke 7.7. klo 18 Jeesuksen rukous palvelus
La 10.7. klo 18 Vigilia ja Jeesuksen rukous
Su 11.7. klo 10 Liturgia
Ke 14.7. klo 18 Jeesuksen rukous palvelus
La 17.7. klo 18 Vigilia ja Jeesuksen rukous
Su 18.7. klo 10 Liturgia, suomi-slaavi
Ke 21.7. klo 18 Jeesuksen rukous palvelus
La 24.7. klo 18 Ehtoopalvelus ja Jeesuksen rukous
Su 25.7. klo 10 Liturgia
Ke 28.7. klo 18 Jeesuksen rukous palvelus
La 31.7. klo 18 Ehtoopalvelus ja Jeesuksen rukous
Su 1.8. klo 10 Liturgia, kristinoppileirin päätös
Ke 4.8. klo 18 Jeesuksen rukous palvelus
La 7.8. klo 18 Ehtoopalvelus ja Jeesuksen rukous
Su 8.8. klo 10 Liturgia
Ke 11.8. klo 18 Jeesuksen rukous palvelus
La 14.8. klo 18 Vigilia, Neitsyt Marian kuolonuneen nukkuminen
Su 15.8. klo 10 Liturgia, Neitsyt Marian kuolonuneen nukkuminen
Ke 18.8. klo 18 Jeesuksen rukous palvelus
La 21.8. klo 18 Ehtoopalvelus ja Jeesuksen rukous palvelus
Su 22.8. klo 10 Liturgia
Ke 25.8. klo 18 Jeesuksen rukous palvelus
La 28.8. klo 18 Vigilia ja Jeesuksen rukous palvelus
Su 29.8. klo 10 Liturgia, Johannes Kastajan mestaus

MUHOS

Kristuksen kirkastumisen rukoushuone

Kärpantie 1
Isännöitsijä Seija Pirttikoski
p. 040 758 5463

La 29.5. klo 17 Ehtoopalvelus, perheleiri
Su 30.5. klo 9 liturgia, perheleiri
Ma 28.6. klo 9 Liturgia, Sergei ja Herman Valamolaiset
To 5.8. klo 18 Vigilia
Pe 6.8. klo 9.30 Vedenpyhitys, liturgia ja ristisaatto, praasniekka

VIHANTI

Jumalanäidin suojeleksen rukoushuone

Vanha Ouluntie 26
Isännöitsijä Heikki Hilakivi
p. 050 603 94
Su 13.6. klo 10 Liturgia
Ke 28.7. klo 18 Ehtoopalvelus

Su 29.8. Liturgia, Johannes Kastajan mestauksen muisto

RAAHE

Jumalanäidin temppeliin käymisen rukoushuone

Brahenkatu 2
Isännöitsijä Lea Kuusirati
p. (08)223 8316

Ma 24.5. klo 9 Liturgia, Pyhän Hengen päivä
Ke 16.6. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 8.8. klo 10 Liturgia

KEMI

Johannes Kastajan kirkko

Lehtokatu 31
Isännöitsijä Martti Takalo
p. 040 548 6052

La 12.6. klo 18 Vigilia
Su 13.6. klo 10 Liturgia
Ke 23.6. klo 18 Vigilia
To 24.6. klo 9.30 Vedenpyhitys ja liturgia, praasniekka
La 24.7. klo 18 Vigilia
Su 25.7. klo 10 Liturgia
La 21.8. klo 18 Vigilia
Su 22.8. klo 10 Liturgia

TORNIO

Apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko

Lukiokatu 1
Isännöitsijä Antero Hyytiäinen
p. (016)443 044

Ma 28.6. klo 18 Vigilia
Ti 29.6. klo 9.30 Vedenpyhitys ja liturgia, praasniekka
La 28.8. klo 18 Vigilia
Su 29.8. klo 10 Liturgia, Johannes Kastajan mestauksen muisto

HAUKIPUTAAN MARTINNIEMI

Pietarin ja Paavalin sekä Arseni Konevitsalaisen rukoushuone

Martinniementie 206
Isännöitsijä Timo Arhippainen
p. 040 413 3054

Pe 11.6. klo 18 Vigilia
La 12.6. klo 9.30 Vedenpyhitys ja liturgia, praasniekka
La 26.6. klo 18 Vigilia
Su 27.6. klo 10 Liturgia
La 31.7. klo 18 Vigilia
Su 1.8. klo 10 Liturgia

TERVOLAN VAREJOKI

Pyhittäjä Trifon Petsamolaisen rukoushuone

La 19.6. klo 18 Vigilia
Su 20.6. klo 10 Liturgia

Kristukseen kastetut

Jaakko Elias Säippä, Oulu

Herra, vihi heidät kunnialla ja jaloudella

Mika Olavi Berg ja Snejana Susanna Litendahl, Oulu
Sauli Antero Saari ja Henna Susanna Keränen, Tervola
Mikko Antero Savolainen ja Tanja Katriina Iljina, Oulu

Ikuinen muisto

Simo Ivanoff, 72 v.
Aleksi Lahtinen 72 v. Utajärvi
Veikko Pinni 79 v.
Sirkka-Liisa Salmivaara 61 v.
Oulu
Hellä Inkeri Vakkala 83 v.
Simo

Tervetuloa seurakuntaan

Sari Krista Hannele Anias, Alavieska
Jari Matti Huhtala, Siikajoki
Ebbe Arvid ja Jesse Leo Johannes Korhonen, Oulu
Alisa Sara Vivienne Liehu, Tornio
Tanja Marika Matilainen, Kuusamo
Mirja Susanna Porsanger, Kiiminki
Tom Emil Ratilainen, Oulu
Ciprian Sergiu Silvasan, Oulu
Kristian Juan Samuel ja Sara-Sofia Maria Suvinen, Oulu
Katja Pauliina Timonen-Wäänänen, Oulu
Seppo Ilmari Vuolijoki, Oulu
Klaus Henrik Vuorinen, Oulu

Lomat

Isä Kuisma Suopela lomalla 2.-19.7. ja 6.-16.8.2010
Kanttori Helena Matsi lomalla 1.-22.7. ja 2.-15.8.2010

KAJAANIN SEURAKUNTA

Kirkkoherranvirasto on avoinna ti, to ja pe klo 9-12 ja 13-15 puh. (08) 633 030

Jäsenrekisteri siirtyi 17.5.2010 Suomen ortodoksinen kirkon keskusrekisterin hoidettavaksi. Virkatodistusten tilaukset puh. 0206 100 203 (ma-pe klo 9-15) tai keskusrekisteri@ort.fi

Ajantasaisia uutisia, tapahtumia ja ilmoituksia voi seurata seurakunnan kotisivuilla osoitteessa www.ort.fi/kajaani

Kirkkoherra Pentti Hakkarainen, p. (08) 633 0310, (08) 627 619 (koti)
Rovasti Kauko Ivanoff, p. 0400 275 111
Kanttori Hannakaisa Mönntinen, p 040 574 5237

KAJAANI

Kristuksen kirkastumisen kirkko

Kirkkokatu 17
Isännöitsijä Markku Mustonen
p. 050 384 7222

La 22.5. klo 18 Pyhän Kolminaisuuden päivän vigilia
Su 23.5. klo 10 Liturgia
Su 6.6. klo 10 Kastelitururgia
La 24.7. klo 18 Vigilia
Su 25.7. klo 10 Liturgia
La 7.8. klo 18 Kristuksen kirkastumisen juhlan vigilia
Su 8.8. klo 10 Liturgia, ristisaatto ja vedenpyhitys Linna-saarella

SOTKAMO

Jumalansynnyttäjän suojeleksen kirkko

Rauhantie 13
Isännöitsijä Vappu Korhonen
p. (08) 666 1811

La 29.5. klo 18 Vigilia
Su 30.5. klo 10 Liturgia
Su 18.7. klo 10 Liturgia
La 31.7. klo 18 Vigilia
Su 1.8. klo 10 Liturgia

KUHMO

Karjalan valistajien kirkko

Koulukatu 47
Isännöitsijä Martti Palviainen
p. 040 726 6352

Seurakuntakalenteri touko-, kesä-, heinä- ja elokuussa 2010

La 29.5. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 30.5. klo 10 Liturgia
Su 20.6. klo 10 Liturgia
Su 27.6. klo 10 Liturgia
Su 29.8. klo 10 Liturgia

PALTAMO

Jumalanäidin kuolonu- neen nukkumisen rukous- huone

Talonpojantie 3

Isännöitsijä Liisa Mähönen
p. (08)871452

La 14.8. klo 18 Jumalansynnyttäjän kuolonuoneen nukkumisen juhlagigilia
Su 15.8. klo 10 Vedenpyhitys, liturgia ja ristisaatto

SUOMUSSALMI

Pyhän ristin rukoushuone

Keskuskatu 1, Ämmänsaari

Isännöitsijä Matti Vainio
p. 050 462 2129

Su 6.6. klo 10 Liturgia

KUIVAJÄRVI

Pyhän Nikolaoksen rukoushuone

Kuivajärventie 196

Isännöitsijä Jyrki Huovinen
p. 0400 284711

Ma 24.5. klo 10 Liturgia
Ti 6.7. klo 18 Ehtoopalvelus
Ke 7.7. klo 18 Ehtoopalvelus
To 8.7. klo 18 Ehtoopalvelus
Pe 9.7. klo 18 Ehtoopalvelus
La 10.7. klo 17.30 Muistopalvelus Kuikkaniemen hautausmaalla
La 10.7. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 11.7. klo 10 Liturgia, vedenpyhitys ja ristisaatto

Muut tilaisuudet ja tapahtumat

Pe 21.5. klo 17 Kuluntalahden hautausmaan siivoustalkoot ja yhteinen litania
Pe 28.5. klo 10 Sotkamon kirkon ja hautausmaan siivoustalkoot ja yhteinen litania
La 3.7. Pyhiinvaellusmatka Uuteen Valamoon Suomussalmelta ja Kuhmosta. Tiedustelut rovasti Kauko Ivanoff puh. 0400 275 111
Su 4.7. klo 10 Pyhittäjä Andrei Rublevin tsasounan praasniekkaliturgia Sotkamon Petäjävaarassa
Ortodoksiset kirkkopäivät Joensuussa pe-su 11.-13.6.
Kirkkoherra Pentti Hakkarainen vuosilomalla 16.6.-9.7. ja 14.-23.7. Sijaisena rovasti Kauko Ivanoff

Kristukseen kastetut

Ohto Veikko Juttula, Suomussalmi
Armi Elisabet Tsutsunen, Kuhmo

Ikuinen muisto

Anna Meriläinen, 78 v.
Pirkko Liisa Lämpsä, 69 v.

Tervetuloa seurakuntaan

Tiina Sari Anitta Sumiloff, Vaala
Dyathlova Nataliya, Sotkamo
Theodor Oliver Koivisto, Sotkamo

Lasten kerhot

Kajaanin lastenkerho kerhuhuoneella os. Väinämöisenkatu 29
Ohjaaja Tarja Hukkanen
p. 0500 773 094

Sotkamon lasten- ja nuortenkerho Sotkamon ev.lut. seurakuntatalon takkahuoneessa os. Kainuuntie 39 Ohjaaja Andra Aldea-Partanen
p. 0400 574 198
Kokoontumisista ilmoitetaan paikallislehdissä

Kristinoppileirit 2010

Leiri Kuivajärvellä 5.-11.7.
Ilmoittautumiset p. 633 030 tai kajaani@ort.fi

Kassia naisten piiri ja tiistaiseurat

Kokoontumisista ilmoitetaan paikallislehdissä.

KIURUVEDEN SEURAKUNTA

Kiuruveden ortodoksinen seurakunta, Niemistenkatu 6, 74700 Kiuruvesi
p./fax (017) 752 278, e-mail: kiuruvesi@ort.fi . Virasto avoinna ke klo 11 - 13.
Virkatodistukset tulee tilata Oulun ortodoksisesta seurakunnasta ma - pe klo 9-12
p. 044 511 5741, e-mail: oulu@ort.fi

Seurakunnan kotisivut löytyvät osoitteesta www.ort.fi/fi/kirkko_palvelee/srk/kiuruvesi

Virasto on suljettuna 1.7. - 4.8.2010. Kiiretapauksissa yh-

teydenotot Aune Lipitsäinen, p. 050 919 5973

Kirkkoherra Antero Petsalo, Luhtapolku 3, 74700 Kiuruvesi
Gsm 050 527 1026, e-mail: antero.petsalo@ort.fi

KIURUVESI

Pyhän Nikolaoksen kirkko Niemistenkatu 6

Pyhän Nikolaoksen kirkko Niemistenkatu 6
Isännöitsijän tehtävien hoitaja Aune Lipitsäinen
p. 050 919 5973

La 22.5. klo 18 Vigilia
Su 23.5. klo 10 Liturgia, Pyhän Kolminaisuuden päivä
Ke 16.6. klo 10 Liturgia
Su 20.6. klo 10 Hetkipalvelus
Su 11.7. klo 10 Hetkipalvelus
La 31.7. klo 18 Juhlagigilia
Su 1.8. klo 10 Liturgia
La 7.8. klo 18 Vigilia
Su 8.8. klo 10 Liturgia
La 14.8. klo 18 Juhlagigilia
La 4.9. klo 18 Vigilia
Su 5.9. klo 10 Liturgia

KARVOSKYLÄ

Kristuksen kirkastumisen kirkko

Jokikyläntie 7

Isännöitsijä Jarmo Pylkkönen
P. 040 5706 936

La 22.5. klo 10 Liturgia, vainajien muistelupäivä ja samovaa-rikerho
Su 13.6. klo 10 Hetkipalvelus
Su 11.7. klo 10 Hetkipalvelus
To 5.8. klo 18 Vigilia
Pe 6.8. klo 10 Liturgia ja vedenpyhitys, praasniekka, Herramme Jeesuksen Kristuksen kirkastuminen
La 21.8. klo 18 Vigilia
Su 12.9. klo 10 Liturgia

Muut tilaisuudet

La 22.5. klo 10 alkavan palveluksen jälkeen Samovaa-rikerho

PYHÄSALMI

Profeetta Elian rukoushuone

Vesitornintie 15

Isännöitsijä Marja-Leena Maksi-mainen
P. 040 708 8751

La 8.5. klo 18 Vigilia
Ma 24.5. klo 10 Liturgia, Pyhän Hengen päivä
Su 20.6. klo 10 Hetkipalvelus
Su 18.7. klo 10 Hetkipalvelus
Su 22.8. klo 10 Liturgia

KYTÖKYLÄ

Jumaläidin syntymän rukoushuone

Kytökyläntie 724

Isännöitsijä Pekka Hytönen
P. 044 4252 889

Su 30.5. klo 10 Liturgia
Su 27.6. klo 10 Hetkipalvelus
Su 25.7. klo 10 Hetkipalvelus
Su 15.8. klo 10 Liturgia, Jumalansynnyttäjän Neitse Marian kuolonuoneen nukkuminen
Ti 7.9. klo 18 Juhlagigilia, praasniekka
Ke 8.9. klo 10 Liturgia ja vedenpyhitys, Jumalansynnyttäjän Neitseen Marian syntymä

SÄILYTTÄKÄÄ TÄMÄ LEHTI. Tulemme vähentämään ilmoittelua paikallislehdissä. Vain muutoksista ilmoitetaan.

Ikuinen muisto

Sylvi Honkanen 82 v Nivala

Tervetuloa seurakuntaan

Matti Määttä, Pyhäkumpu

Tuohuskerho

Lapsille ja nuorille, kokoontuu Kiuruvedellä kirkon seurakuntatalissa joka toinen torstai klo 17.30. Tuohuskerhoa ohjaa Outi Petsalo.

Ikonipiiri

Kansalaisopiston ikonipiiri kokoontuu joka toinen torstai klo 17 ikonimaalaushuoneessa kirkon yläkerrassa. Tervetuloa uudet maalarit mukaan toimintaan.

Isä Antero on lomalla 5. - 9.6.2010 ja 18. - 30.6.2010 sekä 1. - 30.7.2010.

Linja-automatka kirkkopäiville Joensuuhun la-su 12.-13.6.2010

Ilmoittaudu kirkkoherranvirastoon tai tiistaiseurojen puheenjohtajille 31.5.2010 mennessä.

VAASAN SEURAKUNTA

Kirkkoherranvirasto on avoinna keskiviikkoisin klo 13 - 16 (suurina juhlapäivinä suljettu). Osoite on Koulukatu 45, 65100 Vaasa.
Puh (06) 317 2620, faksi (06) 312 4063. Sähköpostiosoite on vaasa@ort.fi

Virkatodistukset saa Oulun ortodoksisesta seurakunnasta, puh. (08) 311 5741 tai oulu@ort.fi

Kirkkoherra Matti Wallgrén, puh. 050- 3520 735 sähköpostiosoite on matti.wallgren@ort.fi
kanttori Jenni Hakkaraisen sähköpostiosoite jenni.hakkarainen@ort.fi, puh. 044-3010 974.

VAASA

Pyhän Nikolaoksen kirkko Kasarmintori

Isännöitsijä Hannu Hakala

La 22.5. klo 18 Vigilia (suomen- ja kirkkoslaavinkielinen)
Su 23.5. klo 10 Liturgia ja ehtoopalvelus, helluntai (suomen- ja kirkkoslaavinkielinen)
Ke 26.5. klo 18 Ehtoopalvelus
La 29.5. klo 18 Vigilia
Su 30.5. klo 10 Liturgia
La 5.6. klo 18 Vigilia
Su 6.6. klo 10 Liturgia
Ke 9.6. klo 18 Panihida Vanhan Vaasan hautausmaalla Ivan Lisitsinin muistolle
La 10.7. klo 18 Vigilia
Su 11.7. klo 10 Liturgia
Su 1.8. klo 10 Liturgia
To 5.8. klo 18 Vigilia
Pe 6.8. klo 10 Liturgia, Herramme Jeesuksen Kristuksen kirkastuminen
To 12.8. klo 20 Akatistos (Taiteiden yö)
La 14.8. klo 18 Vigilia
Su 15.8. klo 10 Liturgia, Jumalansynnyttäjän Neitseen Marian kuolonuoneen nukkuminen
Ke 25.8. klo 18 Ehtoopalvelus

Seurakuntakalenteri touko-, kesä-, heinä- ja elokuussa 2010

KOKKOLA

Pyhien Simeonin ja Hannan rukoushuone
Katariinankatu 3
Isännöitsijä Nadeshda Kurki
p. 0400 998 883

Su 6.6. klo 10 Hetkipalvelus
 Ti 4.7. klo 10 Liturgia
 Ma 26.7. klo 9 Aamupalvelus
 Ti 27.7. klo 9 Aamupalvelus
 Ke 28.7. klo 9 Liturgia
 To 29.7. klo 9 Aamupalvelus
 Pe 30.7. klo 9 Aamupalvelus
 La 31.7. klo 9 Aamupalvelus
 La 31.7. klo 18 Vigilia
 Su 1.8. klo 10 Liturgia

PIETARSAARI

Pyhän profeetta Elian ja pyhän Annan rukoushuone
Narsinkatu 2
Isännöitsijä Leif Sandvik
p. (06) 724 8634

Su 6.6. klo 10 Hetkipalvelus

La 19.6. klo 18 Vigilia
 Su 20.6. klo 10 Liturgia
 Su 4.7. klo 10 Hetkipalvelus
 Ti 20.7. ko 18 Akatistos
 La 24.7. klo 18 Vigilia, praasniekka
 Su 25.7. klo 10 Liturgia, risti-saatto ja pieni vedenpyhitys, praasniekka
 Su 8.8. klo 10 Hetkipalvelus
 Su 15.8. klo 10 Hetkipalvelus
 La 21.8. klo 18 Vigilia
 Su 22.8. klo 10 Liturgia
 Su 29.8. klo 10 Hetkipalvelus
 Su 30.8. klo 10 Liturgia

LAPUA

Pyhittäjä Serafim Sarovilaisen rukoushuone
Koulukatu 7
Isännöitsijä Hannu Korkeamäki
p. (06) 437 6936

La 22.5. klo 18 Vigilia
 Su 23.5. klo 10 Liturgia ja helluntain suuri ehtoopalvelus
 La 17.7. klo.18 Vigilia, praasniekka
 Su 18.7. klo 10 Liturgia, risti-saatto ja pieni vedenpyhitys, praasniekka
 Su 14.8. klo 10 Liturgia

LAPVÄÄRTTI

Nina Jolkkonen-Poranderin kotitsasouna
Peruksentie 247

Su 20.6. klo 10 Liturgia
 Ti 3.8. klo 18 Ehtoopalvelus

Kristukseen kastetut

Alifanov Alisa, Vaasa
 Backlund Elisabet Anastassia, Vaasa
 Takala Juho Tapani, Seinäjoki
 Smirnov Andrei, Seinäjoki

Herra, kruunaa heidät kunnialla ja arvonannolla

Savinainen Tanja ja Takala Hannu, Seinäjoki

Ikuinen muisto

Koskimäki Anna, 83v., Kurikka
 Sepänmäki Lilli Marjatta, 69v., Vaasa

Tervetuloa seurakuntaan

Simons Eeva, Erik ja Ida, Vaasa
 Överholm Jan-Erik, Korsnäs
 Koivaara Veli-Pekka, Vaasa
 Helsing Anna, Vaasa
 Helsing Olga, Vaasa

Lomat

Kirkkoherra isä Matti Wallgrén on lomalla 04.08 – 24.08. 2009. Kirkkoherran lomasi-jaisena toimii matkapappi isä Aleksej Sjöberg, puh: 0400 761718. Isä Aleksej Sjöberg on lomalla 22.6.-14.7.

LAPIN SEURAKUNTA

Ounasvaarantie 16, 96400 Rovaniemi. Puh: (016) 312 361, email: lappi@ort.fi
 Kanslia avoinna ti 10-14. Kanslian puhelinpäivystys: Ma-pe 9 -15. Virkatodistustilaukset sähköpostitse kanslian ollessa suljettuna.

Kirkkoherra Viatcheslav (Slava) Skopets, p. 0400 178 744
 Kanttori Kai Tulehmo, p. 040 8131265
 Matkapappi Kauko Makkonen, p. 0400 294 849
 Matkakanttori Erkki Lumisalmi, p. 0400 396 326

ROVANIEMI

Pyhän Apostoli Andreuksen kirkko
Ounasvaarantie 16

Isännöitsijä Leena Aura
p. 040 7597029

La 22.5. klo 18 Vigilia
 Su 23.5. klo 10 Liturgia ja ehtoopalvelus, Pyhän Kolminaisuuden päivä, helluntai
 La 29.5. klo 18 Vigilia
 Su 30.5. klo 10 Liturgia, lastenkerho
 La 5.6. klo 18 Vigilia
 Su 6.6. klo 10 Liturgia
 Su 27.6. klo 10 Liturgia
 Ma 28.6. klo 18 Vigilia
 Ti 29.6. klo 10 Liturgia, Pyhien Apostolien Pietarin ja Paavalin juhla, metropoliitta Panteleimon
 Su 11.7. klo 10 Liturgia
 Su 1.8. klo 10 Liturgia
 Su 8.8. klo 10 Liturgia, kristinoppileirin päätös
 La 14.8. klo 18 Vigilia
 Su 15.8. klo 10 Liturgia
 La 21.8. klo 18 Vigilia
 Su 22.8. klo 10 Liturgia

IVALO

Pyhän Nikolaoksen kirkko
Rantatie 22
Isännöitsijä Aulikki Lumisalmi
p. (016) 661657

Ma 24.5. klo 10 Liturgia, Pyhän Hengen päivä
 Su 20.6. klo 10 Liturgia (Isä Slava)
 La 17.7. klo 18 Ehtoopalvelus
 Su 18.7. klo 10 Hetkipalvelus
 La 7.8. klo 18 Vigilia
 Su 8.8. klo 10 Liturgia
 La 21.8. klo 18 Vigilia
 Su 22.8. klo 10 Liturgia

MÄNNIKÖN PALVELUKOTI

Männiköntie 4, Ivalo

La 29.5. klo 10 Liturgia
 La 31.7. klo 10 Liturgia
 La 21.8. klo 10 Liturgia

SEVETTIJÄRVI

Pyhittäjä Trifon Petsamolaisen kirkko
Sevettijärventie 9065
Isännöitsijä Uljaana Kiviniemi
p. 040 7167653

La 29.5. klo 18 Vigilia
 Su 30.5. klo 10 Liturgia
 La 31.7. klo 18 Vigilia
 Su 1.8. klo 10 Liturgia
 La 14.8. klo 18 Vigilia
 Su 15.8. klo 10 Liturgia, Jumalansynnyttäjän Neitseen Marian kuolonuneen nukkuminen
 La 28.8. klo 10 Liturgia, metropoliitta Panteleimon
 La 28.8. klo 17 Akatistos, metropoliitta Panteleimon

NELLIM

Pyhän Kolminaisuuden ja pyhittäjä Trifon Petsamolaisen kirkko
Siikajärventie 64
Isännöitsijä Helena Määttä
p. 040 7538427

La 22.5. klo 18 Vigilia (isä Slava)
 Su 23.5. klo 10 Liturgia, vedenpyhitys, praasniekka, suuri ehtoopalvelus, Pyhän Kolminaisuuden päivä, (isä Slava)
 La 5.6. klo 18 Vigilia
 Su 6.6. klo 10 Liturgia
 La 10.7. klo 18 Ehtoopalvelus
 Su 11.7. klo 10 Hetkipalvelus
 La 24.7. klo 18 Vigilia
 Su 25.7. klo 10 Liturgia
 To 5.8. klo 18 Vigilia
 Pe 6.8. klo 10 Liturgia, Kristuksen kirkastuminen
 Pe 27.8. klo 16.45 Litanian, Petsamoon jääneiden vainajien muistomerkillä, metropoliitta Panteleimon
 Pe 27.8. klo 17 Ehtoopalvelus, metropoliitta Panteleimon

KEVÄJÄRVI

Pyhien Boriksen ja Glebin tsasouna
Isännöitsijä Mikko Rantala
p. 0400 308 950

Pe 23.7. klo 18 Vigilia
 La 24.7. klo 10 Liturgia, vedenpyhitys, praasniekka
 Pe 27.8. klo 15.30 Rukouspalvelus

NEIDEN, NORJA

Pyhän Georgioksen kappeli

Su 29.8. klo 11 (Suomen aikaa) Liturgia, litania, vedenpyhitys, metropoliitta Panteleimon

Lomat

Kirkkoherra lomalla 17.7. – 31.7.
 Kanttori lomalla 28.6. – 31.7.
 Matkapappi lomalla 14.6. – 18.7.
 Matkakanttori lomalla 16.6. – 8.7.

Seurakunnan toimintaa

Kirkkokuoro

Kirkkokuoroharjoitukset torstaisin klo 18.00 seurakuntasalissa (ei harjoituksia kesä-elokuussa). Kaikkia kirkkokuorosta kiinnostuneita pyydetään ottamaan yhteyttä seurakunnan kanttoriin Kai Tulehmoon (040 8131265).

Lähetyspiiri

Lapin ortodoksisen seurakunnan piirit ja kerhot kesätalvella kesä-elokuun aikana.

Diakoniatuomikunta

Puheenjohtaja Kerttu Junnonen, p. 050 3556580

Lapin ortodoksisen seurakunnan kristinoppileiri 1.-8.8.2010

Lapin ortodoksisen seurakunnan kristinoppileiri järjestetään tänä vuonna Rovaniemen Paavalmien leirikeskuksesta 1.-8.8. Lähtö bussilla Rovaniemen p. Andreuksen kirkolta su 1.8. klo 12.00. Päätäjäliturgia vietetään su 8.8. pyhän Andreuksen kirkossa. Liturgian jälkeen yhteinen juhlatilaisuus Lähteentien pirtissä.

Kesän praasniekoista hiippakunnassamme

Kirkon kesäkautta sävyttää monien kirkkojen ja rukoushuoneiden temppelejuhlat. Kirkkomme käyttöön on vakiintunut kirkkojuhlaa tarkoittava karjalankielinen sana praasniekka, joka sananmukaisesti tarkoittaa juhlaa.

Seuraavalla sivulla on kootusti tietoja Oulun hiippakunnan pyhäkköjen praasniekoista. Joukossa on yhtä hyvin kodikkaita pieniä temppelejuhlia kuin suurempia kirkollisia tapahtumia. Kootussa praasniekka- ja tapahtumakalenterissa on mukana muutama pyhiinvaellusmatka.

Kesään voi oivalla tavalla etsiä syvyyttä ja sisältöä kirkollista juhlista ja matkoista. Tervetuloa.

Paimensanomiat

Seuraavan numeron

PÄIVITETYT TIEDOT

toimitussihteerille viimeistään

tiistaina 10.8.2010

Praasniekoita ja tapahtumia Oulun hiippakunnassa kesällä 2010

Oulun Pyhän Kolminaisuuden katedraalin praasniekka pe-su 21.-23.5.

Pe 21.5. klo 18 Muistopalvelus Oulujoen hautausmaan ortodoksisessa kalmistossa, ”Stroitsan suovatta”

La 22.5. klo 18 Vigilia

Su 23.5. klo 9.30 Vedenpyhitys, liturgia ja ristisaatto, katedraalin praasniekka

Martinniemen Pyhittäjä Arseni Konevitsalaisen praasniekka pe-la 11.-12.6.2010

Pietarin ja Paavalisen sekä Arseni Konevitsalaisen rukoushuone, Haukiputaan Martinniemi

Pe 11.6. klo 18 Vigilia

La 12.6. klo 9.30 Vedenpyhitys ja liturgia, praasniekka

Kemin Johannes Kastajan kirkon praasniekka ke-to 23.-24.2010

Ke 23.6. klo 18 Vigilia

To 24.6. klo 9.30 Vedenpyhitys ja liturgia, praasniekka

Tornion Pietarin ja Paavalin kirkon praasniekka ma-ti 28.-29.6.2010

Ma 28.6. klo 18 Vigilia

Ti 29.6. klo 9.30 Vedenpyhitys ja liturgia, praasniekka

Pyhittäjä Andrei Rublevin praasniekka su 4.7.2010

Su 4.7. klo 10 Pyhittäjä Andrei Rublevin tsasounan praasniekkaliturgia Sotkamon Petäjävaarassa

Kuivajärven praasniekka la-su 10.-11.7.

Poimintoja ohjelmasta:

La 10.7. klo 17.30 Muistopalvelus Kuikkaniemen hautausmaalla
La 10.7. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 11.7. klo 10 Liturgia, vedenpyhitys ja ristisaatto, metropoliitta Panteleimon

Pietarsaaren pyhän Annan tsasounan praasniekka la-su 24.-25.7.2010

La 24.7. klo 18 Vigilia

Su 25.7. klo 10 Liturgia, ristisaatto ja vedenpyhitys, praasniekka

Kytökylän Kristuksen kirkastumisen kirkon praasniekka to-pe 5.-6.8.2010

To 5.8. klo 18 Vigilia

Pe 6.8. klo 10 Liturgia ja vedenpyhitys, praasniekka

Muhoksen Kristuksen kirkastumisen rukoushuoneen praasniekka to-pe 5.-6.8.2010

To 5.8. klo 18 Vigilia

Pe 6.8. klo 9.30 Vedenpyhitys, liturgia ja ristisaatto, praasniekka

Kajaanin Kristuksen kirkastumisen kirkon praasniekka la-su 7.-8.8.2010

La 7.8. klo 18 Kristuksen kirkastumisen juhlan vigilia

Su 8.8. klo 10 Liturgia, ristisaatto ja vedenpyhitys Linnasaarella

Pyhiinvaellusmatka Petseriin 9.-12.8.2010

Kalajokilaakson Tiistaiseura järjestää pyhiinvaellusretken Eestin ja Venäjän rajamailla olevaan Petserin luostariin ja sen lähialueille 9.-12.8.2010.

Sitovat ilmoittautumiset 7.7.2010 mennessä Matka-Rastiin, josta saa myös tarkempia tietoja matkasta, p. 08-469 4471.

Kalajokilaakson tiistaiseuran yhteyshenkilöt:

Oleg Merioja
p. 040 5700014

Sakari Lukin,
p. 040 8247611

Pyhittäjä Trifonin pyhiinvaellus pe-su 27.-29.8.2010

Keväjärvä, Nellim, Sevettijärvi ja Neiden

Ohjelma:

Perjantai 27.8.

Klo 15.30 Rukoushetki, Keväjärven kappeli
Klo 16.45 Litania, Nellimin hautapatsalla
Klo 17.00 Ehtoopalvelus, Nellimin kirkko ja kylän juhla

Lauantai 28.8.

Klo 10 Liturgia, Sevettijärven koulun alueella sijaitsevassa juhlateltassa.
Liturgian jälkeen lounas klo 13.00 Päiväjuhla, jonka päätteeksi on juhlakahvit
Klo 17.00 Akatistos, Sevettijärven kirkko
klo 20.00 Illanvietto, juhlateltassa

Sunnuntai 29.8.

Klo 11 (suomen aikaa) Liturgia, litania ja vedenpyhitys, Neidenin kappeli

Tervetuloa seurakuntamme perinteiselle Trifonin pyhiinvaellukselle!

Pyhiinvaellusmatka Uuteen Valamoon Suomussalmelta ja Kuhmosta la-su 3.-4.7.2010

Tiedustelut rovasti Kauko Ivanoff puh. 0400 275 111

Päiväkerho Oulun seurakunta-keskuksessa ma-to 7.-10.6.2010

Oulun seurakunta järjestää 7-13 v. lapsille päiväkerhon seurakuntakeskuksessa 7.-10.6.2010 klo 9-15. Kerhopäivän aikana tarjotaan lapsille ateria ja välipala. Kerho on seurakuntamme jäsenille ilmainen. Ilmoittautuminen kerhoon 27.5.2010 mennessä.

Lisätietoja kerhosta ja ilmoittautumiset seurakunnan nuoriso- ja diakonia-työntekijälle Petri Aholle, puh. 044 5115 744 tai petri.aho@ort.fi.

Ortodoksiset jumalanpalvelukset Yle radio 1

Su 23.5. klo 11 Liturgia, Jumalansynnyttäjän suojeluksen kirkko, Lappeenranta

Su 6.6. klo 11 Liturgia, pyhän marttyyrikeisarinna Aleksandran kirkko, Turku

Su 13.6. klo 11 Kirkkopäivien liturgia, Joensuun Areena

Su 20.6. klo 11 Liturgia, pyhän Nikolaoksen kirkko, Joensuu

Su 18.7. klo 11 Liturgia, pyhän Nikolaoksen katedraali, Kuopio

Su 1.8. klo 11 Liturgia, Uspenskin katedraali, Helsinki

Su 15.8. klo 11 Liturgia, pyhän Aleksanteri Nevskin kirkko, Tampere

Su 29.8. klo 11 Liturgia, Johannes kastajan kirkko, Taipale

Ortodoksiset hartaudet Yle radio 1

Aamuhartaus klo 6.15 ja 7.50

La 22.5. Kirkkoherra Timo Tynkkynen, Lappeenranta

La 12.6. Kirkkoherra Iivo Suvanto, Joensuu

La 31.7. Pastori Heikki Honkamäki, Tampere

La 21.8. Rovasti Veikko Purmonen, Helsinki

Iltahartaus klo 18.50

Ti 15.6. Pastori Tuomas Järvelin, Joensuu

Ti 20.7. Kirkkoherra Matti Wallgren, Vaasa

Ti 17.8. Kirkkoherra Johannes Hättinen, Mikkeli

Kirkko – luomakunnan toivo

Ortodoksiset kirkkopäivät Joensuussa 11.-13.6.2010

Perjantai 11.6.

13.00 Suomen ortodoksiset kirkot piirroksina -näyttelyn avajaiset Ortodoksisessa Kulttuurikeskuksessa

16.00 Juhlakanslia avautuu Joensuu Arenalla

16.00-20.00 Avoimet ovet ortodoksisella seminaarilla. Opastetut kierrokset klo 16.00 ja 17.00, 18.00, 18.30, 19.00 ja 19.30 (Ortodoksinen Joensuu kävellen -kierros) Kierroksen aikana tutustutaan ortodoksisen seminaarin tiloihin ja kirkkoon. Seminaarin kahvila on avoinna klo 16.00-20.00.

17.00-18.00 Ikoninäyttelyn avajaiset ortodoksisella seurakuntatalolla, avajaisten yhteydessä konsertoi Joensuun ortodoksinen mieskuoro.

18.00-20.00 Ortodoksinen Joensuu kävellen -kierros

18.00-21.00 Suurkuoron harjoitukset Joensuu Arenalla

20.00 Tampereen kirkon kuoron, Turun kirkon kuoron ja Joensuun yliopiston ortodoksisen kuoron yhteiskonsertti Rantakylän evankelisluterilaisessa kirkossa

22.00 Uspenskin katedraalikuoron iltakonsertti Joensuun evankelisluterilaisessa kirkossa

22.00 Juhlakanslia sulkeutuu Joensuu Arenalla

23.30-24.00 Akatistos luomakunnalle Pyhän Nikolaoksen kirkossa

24.00-01.30 Liturgia ortodoksisen seminaarin kirkossa

Lauantai 12.6.

8.00 Juhlakanslia avautuu Joensuu Arenalla

9.00-10.00 Ristisaatto Pyhän Nikolaoksen kirkko – torilava – matkustajasatama. Torilavalla vedenpyhitys ja Matkustajasataman Ortobasaarin vihkiminen

9.00-10.30 Kvartettikilpailijoiden harjoitukset Carelia-salissa

10.00-14.00 Ohjelmaa torilavalla

10.00-16.00 Ortobasaari avoinna Matkustajasatamassa

10.30-11.30 Patriarkka Bartolomeoksen luento Joensuu Arenalla

11.30-14.00 Lounas Arenalla

12.00-17.30 Avoimet ovet ortodoksisella seminaarilla Opastetut kierrokset alkavat klo 12.30, 13.30, 14.30, 15.30 ja 16.30

Kierroksen aikana tutustutaan ortodoksisen seminaarin tiloihin ja kirkkoon. Seminaarin kahvila on avoinna klo 12.00-17.30.

11.45-12.30 Luento ortodoksisella seurakuntatalolla. Vladimir Sokratilin: Luomakunta ikoneissa (luento suomeksi).

12.30 Retket Ilomantsiin, Taipaleelle, Valamoon ja Kontiolahdelle lähtevät Areenan parkkipaikalta

12.30-14.30 Suurkuoron harjoitukset Joensuu Arenalla

13.00-15.00 Ortodoksinen kasvatuksen teologia -paneeli Yliopiston tiloissa

13.30 Paraklesin ortodoksisen seminaarin kirkossa

13.30 FT, munkkidiakoni Serafim Seppälä: Luomiskertomus - ovi olemassaolon mysteeriin. Luento ortodoksisella seurakuntatalolla.

14.30-15.30 Ympäristöpaneeli Joensuu Arenalla

14.30-17.45 Kuorokatselmus Carelia-salissa

15.30-16.15 Luento ortodoksisella seurakuntatalolla. Vladimir Sokratilin: Luomakunta ikoneissa (luento venäjäksi).

15.30-17.45 Päivällinen Arenalla

15.30-16.30 Bysanttilainen kirkkomusiikkikonsertti ortodoksisen seminaarin kirkossa

18.00-19.30 Ehtoopalvelus Arenalla

19.30-21.30 Iltajuhla Arenalla

20.00 Kvartettikilpailun finaali Carelia-salissa

22.00 Kanttorikuoron iltakonsertti Joensuun evankelisluterilaisessa kirkossa

22.00 Juhlakanslia sulkeutuu Joensuu Arenalla

Sunnuntai 13.6.

8.00 Juhlakanslia avautuu Joensuu Arenalla

8.30 Suurkuoron äänenavaus Arenalla

9.30 III ja VI hetki

10.00-12.00 Liturgia Arenalla

12.00-14.00 Juhlalounas Arenalla

14.00-15.30 Kirkkopäiväjuhla Arenalla

16.00 Juhlakanslia sulkeutuu Joensuu Arenalla

Oulun seurakunnan seniorien virkistystapahtuma Muhoksella ma-ke
20.-22.9.2010

Paikka: Koortilan leirikeskus, Muhos

Tapahtuma on tarkoitettu 60 vuotta täyttäneille ja liikumiskykyisille Oulun seurakunnan jäsenille. Virkistystapahtuman hinta 50€/hlö, sis. matkat (Kemistä, Haukiputaalta ja Oulusta), majoittumisen leirikeskuksessa, täyden yöspidon sekä ohjelman. Maksu kerätään paikan päällä. Tapahtuman teemana on ekumenia. Tarkempi ohjelma julkaistaan myöhemmin.

Lisätietoja ja ilmoittautumiset 1.8.2010 mennessä diakoniatyöntekijä Petri Aholle, p. 044 5115 744. Tervetuloa mukaan.

Kiitos

Lämmät passibot arhijepiskoppu Leol, Oulun ortodoksisel prihodol da izä Raimol Pyhän Karitsan Ritšarikunnan I luokan medalis, kudai minul annettih Muhoksen tsasounas 25.3.2010.

Pertti Marttinen
Muhos

Lämmin kiitos metropoliitta Panteleimonille, isä Antero Petsalolle, Kiuruveden seurakunnalle, Pyhjärven tiistiseuralle ja kaikille Teille jotka muistitte minua merkipäivänäni.

Marja-Leena Maksimainen
Hiidenniemi

Nöyrä kiitokseni metropoliitta Panteleimonille saamastani siunauskirjasta.

Eira Hakasalo
Kemi

Paimen-Sanomien

Julkaisija:

Oulun ortodoksisen hiippakunnan seurakunnat / Paimen-Sanomien ry

Päätoimittaja:

Metropoliitta Panteleimon

P. 020 610 0250, fax. 020 610 0251, sähköposti: oulun.hiippakunta@ort.fi

Toimitussihteeri:

Marko Patronen

Nummikatu 30 B 16, 90100 OULU

P. 050 329 5355, fax. 020 610 0251, sähköposti: marko.patronen@ort.fi

Lehden osoitteenmuutokset ja tilaukset:

SEURAKUNTALAISTEN osoitteenmuutokset ja tilaukset omaan seurakuntaan

MUUT osoitteenmuutokset ja tilaukset Oulun ortodoksisen hiippakuntaan, p. 020 610 0250, oulun.hiippakunta@ort.fi

Ilmoitukset ja tilaushinnat:

- ilmoitushinta 0,85€ / pmm

- tilaushinta 12€ / vuosi muille kuin seurakuntien jäsenille

- tilaajamaksut suoraan tilille: 110750-1106102,

mukaan maininta "Paimen-Sanomien"

Pankki: Nordea 110750 - 1106102

Paino:

Joutsen Median Painotalo, PL 52, 90101 OULU, p. 08 5370 011

Seuraavan numeron PS 4/10 aineisto toimitussihteerille viimeistään tiistaina 10.8.

marko.patronen@ort.fi

Seuraava numero ilmestyy elokuussa 2010